

IZHAJA VSAKO
NEDELJO.Naročnina:
za celo leto D. 40,
za pol leta D. 20,
za četrt leta D. 10
V-Ameriko Dol. 3.

Inserati po tarifi.

KMEČKA MOČ

UREDNIŠTVO
in upravništvo v
MURSKI SOBOTI,
Slovenska ulica 251Rokopisi se ne
vračajo, nefranki-
rana pisma se ne
sprejemajo.

LETO I.

Gospodarski, narodni in kulturni tednik.

ŠTEV. 11.

Ali je greh ljubiti svoj narod?

Kda smo začnoli z velikim delom, šteroga smo že leta in leta nameravali napraviti, to je, da izdamo za naš narod novine, list, šteri ne bode vodo ljudstva po ovinkih in stranpotih, nego njemi bo kazao vsikdar pravo pot, po šteroj mora hoditi narod, — smo mislili na vsefele težave pri tom deli. In ne smo se zmotili. Itak pa smo nikak ne pričakovali telko nasprotstva ravno pri tistih ljudeh, šteri so se nekda z nami navduševali za našo sveto stvar. Osvedočeni pa smo, da oni ne poznajo našega cilja ali bolje, neščejo ga poznati, čeravno smo ga že javno razglasili, ar ovači ne bi videli v nedužnoj deklici tak strašnoga pozoja.

Glavni naš cio je, pripelati vsakšega Slovenca in vsako Slovenko do toga, da si bo vüpa pred celim svetom jasno in odločno povedati: Slovenec sem, Slovenka sem. Na slovenskoj zemlji sem rojen, slovenski je moj materni jezik in Slovenec ščem ostati vsikdar. Ponosen, gizdav sem na svoje slovensko pokolenje in svoj jezik.

Nešterni so nam zamerili te naš navuk. Sramüjejo se povedati, da jih je rodila slovenska mati.

Mi pa pitamo: je-li je greh ljubiti svoj rod, svoj jezik, svojo vero? Ali je to, če jaz povem, da sem Slovenec ali Slovenka, tak strašen greh, da me zato na

smrt obsodite?

Ljubiti svoj narod in svoj materni jezik je ne greh. Naopak, naša najsvetejša dužnost je. Mi pravimo, da je človek, šteri se sramüje svojega pokolenja in jezika ali vere svojih očakov, nepošten, je lopov. Takšega človeka nemremo spoštüvati. Takši človek je izdajalec. Inda so takše ljudi na smrt obsodili, bili so zavrženi od naroda, vsakši je smeo s prstom na nje kazati.

Ljubiti svoj rod in svoj jezik nas je včio Kristuš sam. Znamo iz Sv. pisma, da se je Kristuš samo ednok jokao: za svoj narod, za svojo domovino. Iz toga lahko vidimo, kak je on, Bog, ljübo svojo domovino.

Kak dugo stoji svet, je vsikdar narod ljübo svoj jezik in ešče dnesden je to tak. Vsakši gleda in dela na to, da bo njegov narod močen, srečen i dober. — Zakaj teda ne bi smeli mi Slovenci ljubiti svoje domovine in svojega jezika? Zakaj bi bio greh biti Slovenec ali Slovenka, če nas je Bog za to stvoril? — Ne je to greh, nikši greh, naopak dužnost naša je, prva dužnost, da ljubimo svoj dom in jezik. Tisti pa, ki ga ne ljubijo, se ga sramüjejo ali delajo proti njemi, so nepoštenjaki, so vredni našega zaničevanja, izdajalci so domovine, izdajalci svojega slovenskoga jezika, svojih očakov in svoje vere.

Kaj je vzrok sirmaštva pri nas.

Istina je, to vsakši vidi in zna, da je pri nas v Prekmurji, v našoj Slovenskoj krajini, največše sirmaštvo, največša nevolja. To nevoljo mi navadno tak razmimo, da nega penez; da je vse drago, ka moramo küpiti, ka pa je za odati, pa je fal; da nega nikšega zaslužka; da od dneva do dneva nam rastejo samo dugi. Tak se bližamo splošnomi osiromašenji in propadi, dokeč ne bo prišeo polom, katastrofa. Vse to vidimo in čütimo in na tom ne spremeni nikše pisanje po novinah, nikše obljübe, nikše predge.

Dnesden stojimo v Prekmurji tak slabo, da glizdaj ne bomo mogli živeti, če bo tak šlo naprej.

Ka je tomi vzrok? Malošto je, šteri misli na to. Naš narod, naše ljudstvo navadno samo dela in se skrbi, se nevoliva in špara, kde le more; tak daleč smo že prišli celo, da si ništerni odtrgavlejo od vüst najpotrebnejše: vsakdanešnji krüh, niti deca nemajo zadostne hrane in obleke. Le nešterni so, šteri poznajo vzrok tomi. Tüdi tü pa tam povejo na kakšem shodi te vzrok, ali ga pa napišejo po knjigah in novinah. To pa je za nas ne zadosta. Pri nas je treba te vzrok najprle do njegovoga fundamenta poiskati in spvznati, nato pa dati pomoč, hitro pomoč.

Tudi mi bomo te vzroke preiskali in opisali po vrsti, nato pa zahtevali od tistih, šteri nam lahko pomagajo pomoč, tak dugo, dokeč ta ne pride.

Tu naj omenimo samo glavne vzroke, ki so: 1) kriva je naša stara vzgoja, da si sami ne znamo pomagati, ar: pomagaj si sam in Bog ti bo tudi pomagal. Zato se moramo navčiti, da si bomo znali sami pomagati. — 2) kriv je način našega starikavoga gospodarstva, posebno pa način herbanja in delitve posestva; 3) krivo je, da smo v časih po vojni in to na državnoj meji; — 4) kriva so naša bližnja oblastva in 5) kriva so naša državna oblastva. —

Od vsega tega bomo po vrsti pisali, pokazali na vzroke, naše nevole, jih tak predlagali oblastvom in zahtevali pomoč. Tak bodo vsi znali za naš žalosten položaj. Kda ga pa bodo poznali, pa nam bodo tudi znali pomagati, če bodo samo šтели. Pomoči pa pričakujemo posebno od naših zastopnikov, naših poslancov, šterih dužnost je nam pomagati. Če oni zo to majo srce za nas, kak vupamo, da majo, ar smo se pri volitvah v njih zavupali, bo nam glizdaj bolje; če pa ne bo, bomo znali za glavni vzrok našega žalostnoga stanja.

(Dalje pride.)

PO DOMOVINI

TEDENSKI KALENDAR

SEPTEMBER

26	Ponedelek	sv. Ciprijan mantr.
27	Torek	sv. Kuzma in Domj.
28	Sreda	sv. Venčeslav kralj
29	Četrtek	sv. Mihael arkang.
30	Petek	sv. Hieronim sp.

OKTOBER

1	Sobota	sv. Remigij püsp.
2	Nedela	17. Angelov Čuvarov

Mesec september ma 30 dni. V tom meseci se den skrči za

1 vüro in 40 minut. — Mesec oktober ma 31 dni. V tom meseci se den skrači za 1 vüro in 43 minute.

Grom in tresk o sv. Miheli, Hude vetrove pomeni.

Če ptice selivke pred sv. Mihelom ne leté

Se pred Božičem ni bati zime trdé 28. septembra 1831 se je narodo Franc Levstik, slovenski pisatelj.

Vsakši človek je lahko krao ali grof ali bogataš, mora imeti samo kinče dühá in srca.

V Soboti so mrli 19. toga meseca mati pekarskega mojstra, g. Vekoslava Kralj. Pogreb je bio 20. popoldne. Žalüjočoj družini naše srčno sožalje.

Ogenj v Domanjševcih. Hüdobna roka, šteroj so že na sledi, je podnetila ogenj dne 14. t. m. večer ob 9. vüri pri posestniki in kovači Josipi Breskoč. Ogenj je upepelio hišo in dvoje gospodarskih poslopij. Škoda je velka. Domači požarni brambi je zahvaliti, ki je hitro prispela na lice mesta, da se je ogenj lokalizirao in da so rešili bar nešterne stvari.

Müra je preminoči teden preci močno narasla. Stopila je prek brega in poplavlila obrežno zemljo. Vekše škode je zato ne bilo.

V Mačkovcih se je s prvim septembrom odprla nova pošta, štera ma vsakši den zvezo na vlak Maribor—Hodoš.

Minuli teden so bili po vsej Sloveniji močni nalivi. Reke so narasle in napravile mnogo škode. Veliko krajev je bilo poplavljenih ter tako težko gospodarsko prizadetih.

V Beogradi je pogorelo gledališče „Maneži“. Kako je nastao ogenj, se ne ve. Ogenjgasci so le s težavo rešili blizu stoječi oficirski dom.

Naša kraljevska družina, štera je bila celo poletje na Bledi, se je vrnila v prestolico, v Beograd.

Oblastem. Kaj se je že včino nolo za otvoritev petoga in sedmoga razreda na gimnaziji v M. Soboti?

Nov železni most prek Müre. Ministerski svet je skleno, da se bo napravo namesto staroga železnoga mosta pri Veržeji nov most iz železa. Nov most bo koštao 5,090.450 Din. Delo je prevzela Splošna stavbna družba v Maribori. — Kda se mi tomi veselino, naj opozorimo na edno. Kam se bo pa spravo stari most? Da ga ne bo treba spravljati tüodnet preveč daleč, se naj stari most gorpostavi pri Petanjcih ali na Srednji Bistrici. Na obeh krajih je strašno potreben most. Zdaj je takša prilika, da je več ne bo. Zato občine, zahtevlite te most za sebe. Priporočamo našim poslancom, da se pobrigajo za to, da se stari železni most ne odpelja tüodnet, nego se ga preseli ali v Petanjce, ali na Srednjo Bistrico, kde je najboljše potreben.

Pasivna rezistenca. Malo-verní in boječi ljudje so se bali vzeti v roke „Kmečko moč“ pred volitvami, češ da bodo tako prišli pri „gospodi“ v nemilost, ker gospoda ne trpi „Kmečke moči“. Sedaj pravijo, da so bili v „pasivni rezistenci.“ Mi pa pravimo, da so figa možje! Njihovo zadržanje je enako — O.

Miši od obljbü ne crkajo. Zato zahtevamo, da se nam da strup za njihovo pokončanje. To je v interesi države in ljudstva.

IZJAVA.

Podpisana izjavljam, da so vse besede, katere sem govorila o ekonomu gosp. Fistroviču, popolnoma neresnične in neutemljene, toraj izmišljene, jih prekličem, ter se mu tem potom zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Spodnje Krapje, 7. IX. 1927.

ANTONIJA ŠPUR.

„Kmečka moč“ in osebnosti. Gotove ljudi muči slučaj, da so nekateri gospodje okrog „Kmečke moči“ strankarsko politično opredeljeni in vendar je list nestrankarski. Mi povemo vsem, ki jih radi tega boli glava, da je to popolnoma mogoče, kar vsak pameten možakar lahko kopira. *Mi pozivamo vse gospode brez razlike strank, da v naš list dopisujejo. Ako bo dopis v skladu s smerju lista, ga bomo priobčili.* Upamo, da bo ta naš poziv imel uspeh in se bodo vsi gospodje oglasili z dopisi. Na ta način se lahko prepričajo o resničnosti naših trditev. Ne moremo za to, ako je kdo izmed naših pristaš ene stranke, glavno je, da list ni glasil kake stranke. Sicer pa pozivamo vsakogar, da pokaže in pove: kdaj in kje se je naš list eksponiral za katero stranko od kar obstoja?

Kak dolgo bomo ešče čakali na semensko žito?

Črensovci. Preminoči teden smo imeli v našoj farnoj cerkvi več dni trajajočo lepo cerkveno slavnost. Iz celoga Prekmurja so prišli verniki k nam, kde so dobili tolažbe v našoj prelepo okinčenoj cerkvi. Slavnost se je končala v nedeljo, na den proščenja s procesijov, štere se je udeležilo prek 2000 ljudi. Slovesnost sta pozdignoli združeni godbi iz Žižkov in Črensovec. — Drugi den, v pondeljek se je vršilo dobro obiskano senje. — Po teh slavnostih in dogodkih pa se vrši vseširok bratva jesenskih pridelkov, kakti: kukorice, krumplov, hajdine, prosa itd. Jesenski pridelki so jako obilni in lepi.

Prvi slovenski zrakoplov se zdaj dela na Nemškem. Imenovan bo „Ljubljana“.

Tudi mariborsko gimnazijo ščejo reducirati na 4 prve razrede. Tak pridemo do toga, da ne bomo meli v Mariborskoj oblasti niti edne gimnazije. — To je sramota za nas!

V Zagrebi si je 17. toga meseca vzeo življenje 85 let star

D. Jankovič, ar se je ne mogeo zvrčiti.

Več milijonov dinarov je določenih za regulacijo rek. Ali se bo glizdaj kaj napravilo na najboljše nevarnih mestih Mure?

Pes je odgrizno nos gosp. Neumani iz Zagreba ravno, kda je šo na veselico.

Strašen vdarec je za naše dijake iz Sobočke gimnazije, da nega več 5. in 6. razreda. Jako dosta jih je doma ostalo, ar se nemajo občen dalje školati v drugih varaših. Te dni je edna deklica skoro v dvojnost spadnola tak se je obupano jokala. Na pitanje, zakaj joče, je odgovorila, da zato, ar nema občen indri študirati 5. razred gimnazije, službe ne dobi, — hūdobni in nori ljudje pa se njoj smejejo in norca delajo. — Kak žalostno je to!

Za 2800 Din. je okrala svojega gospodara, Adama Bohar, mesarja in trgovca iz Dolnje Lendave, služkinja, Treza Bogdan. Zaprli so jo, čeravno pravi, da je ne kradnola, da je najšla penze v — gospodarovom kaputi.

Žitkovci. Pri nas je umrl dosedanji gerent Ivan Berden. Na njegovo mesto je imenovan g. Martin Nemec.

Ministrstvo za notranje zadeve je dovolilo, da se smejo k nam uvažati sledeči madžarski listi: Az Est, Pesti Napló, Magyarorszá, Borsszem Jankó, Magyaraság, Budapesti Hirlap, Nyugat, Mindnyájunk lapja in Tolnai világ leksikon.

Učiteljska imenovanja. V Vel. Poljano Angela Ambrožič, Marija Majer v Pečarovce, Marija Visujak v Odrance, Štefanija Prešern v Beltince, Marija Kinčič v Pertočo, Milan Straus v G. Lendavo. Premeščeni so: Franjo Šnajder iz Vel. Poljane v Ivance, Terezija Ferenčak z Dol. Bistrice v Zavrč. Imenovani so dalje: K. Škerget iz Lipovec v Dolino pri Dol. Lendavi, Dénes Hari v Dobrovnik, Jožef Uran v Sredico, Franjo Sušteršič v Malo Polano, Otilija Rus v Tišino.

Neso šli volit. V Srbiji je na ednom volišči, kde je bilo 300 volilni opravičencov niti eden ne šo volit v znak protesta proti nosilci liste g. ministri prosvete, ar jim je te ne šteo dati podpore za školo.

Naše gimnazije. G. minister za prosveto je te dni izjavo, da bodo ukinjene vse gimnazije, štere ne bodo melè 120 vučencov. Gimnazij z 8. razredi bo 80. štere bodo te, odloči ministerski svet. — Kak vidimo, je ešče izda prilika, da dobimo celo gimnazijo v Soboti nazaj. Odvisno je pač največ od naših poslancov, če se bodo oni zavzeli za njo. Vūpamo se, da to tudi napravijo in tak bomo meli itak za Prekmurje in Mursko polje gimnazijo z 8 razredi v Murski Soboti.

Srečni smo, če ma v srci jasnost in veselje, vūpanje in samozavest.

Pošten človek je tisti, šteri ohrani in spoštūje jezik in vero svojih staršov.

Nogo si je potrl 9 mesecev staro dete, Vincenc Škraban, sin delavca iz Murske Sobotice. Oča ga je varvao in njemu je po neprevidnosti z rok spadno. Vrači se v bolnišnici v Soboti.

Z dreva je spadno na veleposestvi v Beltincih zaposleni delavec Josip Koroša iz Odranec. Dobo je močne poškodbe po celom teli tak, da so ga morali pripeljati v Sobotu v bolnišnico.

AMERIKA.

Iz Amerike je prišlo te dni 35 Slovincov pogledat svojo slovensko domovino in svoje rojake. Dne 21. septembra so se odpelali skozi Ljubljano nazaj v Ameriko. — Mi vam želemo srečno pot in vas prosimo, pridite nas ešče kaj gledat, zdaj nam pa pozdravite vse Slovence in Slovenke v Ameriki!

PO SVETI

V Carigradi je ogenj vničil 400 hiš.

V Parizi je taljanski begunec strelo z revolvera taljanskoga konzula grofa Nardinija. Kaj je vzrok atentata se ne ve.

Ob Črnem morji je bio strašen potres. Po varoših je porušenih dosta hiš, tudi je dosta mrtvih. Potres je bio tudi na Japonskom.

V Parizi je 10 let stara deklica zagiftala svojega 18 let staroga brata zato, ar je on dobivao več jesti od družine, kde je služo, kak ona. Štela je zastrupiti celo družino. Kda je njena mati to zvedila, je včasi od žalosti mrla.

Na Angleškom je mro te dni slikar, šteri je kot 8 let star deček po nesreči zgubo obe roki. Itak pa je z nogov znal tak lepo risati in malati, da drugi slavni slikarji z rokov neso znali tak lepo.

POLITICNE NOVOSTI

DOMAČE.

Naša vlada se je izpolnila v telko, da je za ministra za socijalno politiko dr. Andrej Gosar, podtajnik pri ministrstvu prosvete pa je postao g. Sušnik. Oba Slovenca, od Slov. ljudske stranke. S tem je SLS. stopila v vlado.

Pogajanja z Madžarsko. Te dni se začnejo z Madžarsko pogajanja glede ureditve vseh že razrušenih vprašanj med našo državo in Madžarsko. Najvažnejša točka je tranzitni promet Madžarske preko naše zemlje na Reko, kjer je Madžarska dobila od Italije svoje pristanišče.

Pogajanja z Vatikanom. Papeški nuncij Pellegrinetti je odpotil v Rim poročat kak tečejo pogajanja za sklenitev konkordata. Največ težkoč dela zavod Sv. Jeronima v Rimu. Itak je pa veliko vupanje, da skoro pride do konkordata.

Tudi z Grčijom se bodo začnola te dneve pogajanja.

SVETOVNE.

Madžarska je tudi proti združitvi Avstrije z Nemčijom. Madžari ne bi radi imeli namesto slabe Avstrije mogočne Nemčije, zato so na strani tistih držav, ki so proti združitvi.

V Ženevi se je zaključilo 46. zasedanje društva narodov. Kakor navadno, je tudi zasedanje ostalo brez vidnih uspehov. Naš zunanji minister je imel daljše razgovore z francoskim zunanjim ministrom, v katerih sta pripravljala delo za sklenitev prijateljske zveze med nami in Francijo. — Sestali so se tudi zunanji ministri Male antante, ki so se razgovarjali o Rothemerjevi akciji za vpostavitve Madžarske. — Razgovore sta vodila tudi naš in bolgarski zunanji minister.

Mcd Francijom in Rusijom se je itak obdržao mir, šteroga so šteli skaliti neštetni politikarje.

Rusija in Anglija se te dni začneta pogajati in nazaj postaviti mir, zvezo in prijateljstvo, v šterom sta ne bili že več mesecov. —

Izvrsten tovar.

Ka mate v kulači, stari? pita nevolno soldak.

V ednom imam žganico, v ednom pa najfinejše vino. Mogoče bi tudi vi koštali, gospodje vitezi? Ar sam siromak, sem vam niti ne vupao ponuditi.

Samo nam ponudite, očka, dobro nam spadne, ar nam naš casar kaj takšega nikdar ne privošči.

Starček njim je ponudo s svojov trepetajočim rokom, oni pa so po vrsti vlekli iz kulače, ka je lüšno bilo gledati. Friško njim je vse sfalilo, zato so stiskavali kulač, lehko bi šče itak kakšo kupico mogli vö stisniti.

Zdaj, da bi sem prišeo tisti znameniti tovar Laci, bi se nas zosagao, če bi vido, kakši ljudje so na straži pri casarskom konji, — je mo-

drüvao eden, šteri je malo bolje s kulača potegno.

E, ka bi Laci v takše mesto šo, kde so takši vitezi. On je odbežao po sveti, da ga več nikdar nišče nede vido, — je pripomno tovar.

Žedni soldacije so tečas nagibali kulače, da so je do dna spraznili, potem pa so začnoli tak po mali dremati, da so nazadnje vsi zaspali, kak bunde; šteri so spali stoječki, šteri sedečki, šteri pa ležečki. Kda je to Laci vido, ka se je žnjimi zgodilo, se je sladko nasmejao, skočogor, pa začno svojo meštirjo. Tistima dvema stražaroma, šteriva sta za kantar držala konja, je kantar skrivoma vö z roke potegno i njima namesto kantara špagovino potisno v roke; tomi pa, šteri je za rep držao konja, je metlo potisno v roko. Zdaj je prišeo na red soldak, ki je sedo na konji. Laci si neje dugo

premišlavo, kak napravi s tem, zato je stopo h konji, njemi odvezao sedlo in sedlo s soldakom vred k trami prikapčo in konja tak pomali v kraj odgno. Samomi Laciji je smeh počo, kda je vido, kak izvrstno je dovršo svojo meštirjo. Pa što se nebi smejao? Vej pa je to smeha vredno, kda človek vidi, da soldak brez konja prazno sedlo jaše, drugi drži metlo, mesto repa, tretji in štrti pa špagovino namesto konjskoga kantara. Laci se ne dugo müdio v štali, nego si je ogrno kraljevski plašč, seo na konja in viteško prijahao na dvor, kde je povedao stražam, naj idejo spat, ar zdaj že itak ne pride oni huncvoski tovar. Straže so ga bogale, odišle spat, on pa je gizdavo, kak veter smükno iz casarskoga dvora.

Proti jutri, kda se je že eno malo začelo daniti, so se začeli dečki büditi, in tisti, šteri je k trami bio

Med Rumunijov in Madjarskov je nastao velki spor (svaja) zavolo agrarne reforme na veleposestvih madjarskih grofov v Rumuniji. — Spor rešujejo v Ženevi na Švicarskom. —

Angleškoga židova Rothemere-a so Madjari podkupili, da naj piše za to, da Madjari dobijo nazaj zgublene dežele. Čehi in Rumuni, pa tudi Jugoslovani pa pravijo, da to pomeni novo vojno, štera bi napravila konec Madjarskoj državi in njeno razdelitev.

Na Italjanskem se kmetje buntajo zavolo slabih gospodarskih razmer.

POUČNO

Domača vzgoja.

3. Delo i odmor.

Priporočljivo je, či se dete vči skupno s svojim součencem, to pa samo pod nadzorstvom lahko dovolimo, da preprečimo morebitne vplive, ki bi bili slabi.

Delo naj bo stopnjema vsikdar bolje težko. Nadalje naj bo delo samostojno. Dete naj dela samo, brez pomoči. Stariše naj samo nadzorujejo delo. Nesmimo naloge, rizbe ali ročna dela mesto njega napraviti, da bi ga rešili dela ali olajšali delo. Pri nalogah lahko samo s pitanki razložimo bistvo naloge, izdelati pa mora sam po svojem. Končno bodi pelo šče takše, da otrok čuti vrednost dela. Ne obdarujmo otroka za delo s kakšimi stvarmi. Nagrada za delo naj bo uspeh, veselje starišev in razpoloženje, šteroga čuti dete ob takših prilikah.

Duševno in telesno delo rabi moči, zato trudi človeka. Truden človek pa rabi počitek, ar s počitkom si nadomesti uporabljeno moč.

Če opazimo na deteti utrudljivost, ne smemo ga siliti več k nikšemi deli, posebno ne k duševnemomi deli. Človek, ki se je otrudo v duševnom deli nemre spati, torej si tudi nemre nabrati nove moči za delo. To povzroči nervozo, bolezen.

Najbolje počivlamo te, kda

spimo. Spanje delo in um osveži. Kda spimo, počivlejo naši živci in mišice, čutila ne delujejo. Tisti, šteri dosta senja, se ne odpočije zadosta. S spanjom brez sna pa počivlamo popolnoma. Što spi v takšoj sobi, kde je sveži, hladnejši zrak, trdo ležišče, zvečer pa ne jej dosta pa teške jedi, dihanje in bitje srca pa je neovirano, takši ne senja in se odpočije popolnoma.

Kda se dete vzbudi, naj vstane včasi; lenuhariti njemi ne smemo dovoliti. Za utrditev volje je edno sredstvo to, da premagamo nagnjenost do lenuharjenja. Z močno voljov si tudi lahko pospešimo spanje. Samo ne smemo se s takšimi mislimi baviti: — ali bom mogeo zaspati — ali ne?

Dalje prih.

Pri onih, ki štejo slabe knjige, bi se moglo reči: budalščina privlači budale, kak gnjilo meso muhe.

Što ljubi svoj rod,
podpira „Kmečko moč“.

privezani, je pravo ovim:

Vüžgite lampaš, ar se mi zdi, ka ne sedim na konji.

Na kom pa bi sedo, — pravi drugi, — vej pa jaz držim za rep.

Midva pa kantare!

Kakšte je, samo vüžgite lampaš, pa me nekaj spravite tüodnet — je pravo tisti, ki je k trami privezani sedo na sedli.

Ar je te pri trami privezani li kričao, se je ovim čüdno zdelo, zato pa so vüžgali lampaš. Hoj! — hoj! — bio konj — nega ga, so zakričali vsi.

Tristo medvedov! Te presneti Laci ga je spucalo...

Bilo je lepo spomladansko jutro. Mirno je. Izza bregov se je pokazalo zlato sunce, štero je s svojimi žarki posvetilo v casarski varoš. Mladi Laci pa je junaško prihajao v casarski dvor, z lepim casarskim konjem.

Kda ga je casar opazo, je ves presenečeni skričao;

No, sinek, takšega tovaja šče nesam vido kak si ti! Samo ne razveseli se prerano. Šče jedno drugo delo te čaka. Jaz sam imeo jedno staro mater, štera je vsikdar jako grešno živela in tudi brez spovedi mrla. Njo so taki po smrti s telom vred v pekeo odnesli. To mater mi moreš najkesej do dva tjedna rešiti s pekla in nazaj domo spraviti. Če toga ne ne napraviš, ti dam glavo odsekati, telo pa obesiti na plot, da je ptice pojejo. — Si razmo? Z Bogom!

Mladi Laci se je obrno in odišeo v s palače. Voni si je malo mislo, te pa je odišeo domo in povedao oči, kakšno zelenje ma casar.

Če casar to želej od tebe, kak mi praviš, te je konec tvojega življenja, ar vragovje v pekli itak več

znajo kak ti, — je odgovoro tovarjski mojster, oča mladoga Lacija.

Jaz toga ne vörjem — je pravo Laci.

Te pa idi, pa probaj, — je pridjao njegov oča —.

Za to šče dosta časa imamo, oča! Staro šče naj eden čas kotajo po peklenskom vogelji, za drugo je tak baba ne, — je pripomno Laci.

Kak si njeva to pogovarjata, opazi Laci, da casarski paster ovce žene na pašo in pravi staromi oči:

S teh ovc bom šče dnes pečenko meo, oča!

Steh že ne, — odgovarja oča.

Ravno steh. Samo ite, oča, naprej v log, napravite ogenj, drugo je moja stvar.

Stari tovarj je bogao svojega sina, odišeo v log, nabrao drva in zaküro ogenj.

(Dale pride.)

ZDRAVSTVO

Nindri v našoj državi je ne tak razširjeni trahomaš, kak pri nas v Prekmurju in pa v Medjimurju. Kak žalostno je gledati ljudi, šteri majo to bolozen! In ešče bolje žalostno je to, da jih je tak strašno dosta takših. Znamo, da se ta bolezen prenese od ednoga človeka na drugoga. Človek, ki ma trahomaš, si navadno rad mene in briše oči, ar ga srbijo, grizejo in se solzijo. S tem prinese klice bolezni na roke i robček. Če si zdaj s takšim človekom v roke segnemo, ali kajšte primemo takšega, ka je že on meo v rokah, dobimo te klice trahomaša na naše roke in z rok v oči, ar ljudje ne znajo paziti in si kda šte s prsti brišejo oči. Ešče lažje pa se prenese ta bolezen na drugoga pri mujvanji in brisanji. Pri nas majo ljudje to grdo navado, da se cela družina mujvle v ednoj krnici ali lavori in celo v ednoj vodi. Tudi se vsi brišejo od edne brisače. Zato najdemo največkrat, da ma cela družina trahomaš. Če pa kakši ljudski človek ali tujinec spi pri hiši, njemi tudi navadno dajo ravnostisto skledo za mujvanje in brisačo za brisanje. Tak dobi tudi on trahomaš in ga prenese na svojo družino. — Dosta trahomaša se prenese tudi med decov v šoli, ar se lovijo in primlejo. — Najboljše sredstvo, da se obvarjemo toga grdoga betega, je čistoča in pazka pri mujvanji in brisanji. Vsakši se naj mujvle pa naj posodo dobro opere in te se naj mujvle drugi. Pri brisanji pa naj ima vsakši svojo brisačo, ar bar tisti, šteri ma že trahomaš, naj ma svojo brisačo, s šterov se naj nišče drugi ne briše.

To vsakši lahko napravi, ar ga nikaj ne košta. Samo malo dobre volje imemo in se očuvamo toga grdoga betega.

Oblasti pa prosimo, naj se pobrigajo za pobijanje toga betega pri nas, vej je zdaj samo v

mariborskoj oblasti določenih 100.000 Din. za pobijanje trahomaša. Vupamo se, da bomo tudi v Prekmurju deležni te pomoči.

S MESNICE

KAJ V ŠOLI NI PRAV?

Miškeca, ki je bil prvokrat v šoli, vprašajo mati, kda je prišel iz šole: No Miškec, kako je kaj bilo v šoli, ali ti je kaj všeč? — „Nič kaj“, odgovori Miškec, „dvakrat smo molili, pa nobenkrat jedli“.

SLAMA V GLAVI.

Kda je prišeo domo s šole, je torbo djao v kot, te pa bežao k ajteki i pravo: „Ajtek, kakšo slamo pa vi mate v glavi?“ Meni so dnes pravili vučiteo v šoli, ka mam hajdinsko.

MATERIN JEZIK.

V šoli pita vučiteo starejšega učenca: „Kaj je materin jezik?“ Učenec skoči gor in glasno odgovori: Materin jezik je to, ka oča morejo tūo biti.

K sreči!

Za srečo je stvorjeno
naše srce.

Vsak je sam svoje
sreče kovač.

I. Zdravje.

Mi ljudje, naše življenje, dela naša usoda, smo navezani na zemlo. Že Sv. pismo pravi, da smo vzeti iz ilovice zemlje. Iz zemlje dobivamo svojo hrano, svojo obleko in svoje stanovanje. Poleg vsega toga, da imamo dušo, štera je ne od te zemlje, in štera se ne bo povrnola v to zemljo, kak vašc telo, nego je stvorjena za Boga, za nebesa, kde je prva in edina naša prava sreča, — pravim poleg vsega toga moremo itak tudi na zemlji iskati svojo srečo. In če je naša časna sreča navezana na zemljo, je telko bolje navezano naše telo. Dokeč na tom sveti živimo, se naša duša poslužuje

tela, kak svoje škeri, da dela, moli, se giblje, ustvarja in se pripravlja za večno srečo. Lepo pravi naš velki slovenski pesnik Gregorčič:

Telo ti je hiša, v njej um gospodar,
A čut gospodinje ti bodi;
Počutki so vrata, ti glej kot vratar,
Kaj ven in kaj notri ti hodi!

Betežno telo nam je ne samo v nesrečo za vsakdanešje življenje, nego tudi za večno. Sami znamo, kak nam je v betegi za nikoj ne, da nemremo moliti, vse nas čemeri in žalostni smo. Zagvūšno je volja božja, da njemi služimo z zdravim telom. In če je to volja božja, je naša sveta dužnost ravnostak skerbeti za zdravje tela kak za zdravje duše. „Le v zdravem telu je zdrava duša.“

Anton Martin Slomšek, največši zgojiteo in būditeo slovenskoga naroda, posebno na Štajerskom, kda se je narodo, alduvao celo svoje življenje za svoj slovenski narod in mro v Maribori kot slovenski pūšpek, je zapūsto Slovencom, ja vsakšemi Slovenci in Slovenki sledeči teštament: Najvekša dota ali herbija je: zdravo telo, dela vajene roke in vučena glava.

Da bi se vsi naši ljudje in mladeniči, ženske in dekle, zapomnili te teštament in po njem živeli! Prvo je: pazimo si na zdravje; če smo pa zdravi, moramo biti pridni, delati moramo, poleg toga pa se včiti, pri vsakšem deli, če smo mladi ali stari, bogati ali sirmacije, kmetje, delavci, obrtniki ali gospodje. —

„Koprive“.

POVEST O ŽABAH.

(Malo reminiscence) Žabe so protidržavne, ki vpijejo po dežju, ko ta ni potreben, navadno potem pride povodenj in to je nesreča za državo. Bojimo se, da bi tak naliv odnesel tudi protidržavne žabe.

One žabe pa, ki so zapustile domačo mlako, imajo popolnoma prav. V domačo mlako so se vrinile protidržavne žabe in bilo je, kakor

v vsakem lokalu, kjer je gnječa . . . V domači mlaki, ki več ni domača, ki jo zapuščajo vse poštene nacijske žabe, naj le ostanejo one rdeče protidržavne pod varstvom starokopitnih zmajev. -- Pik. --

MOČ.

Pri nas je znano in se prakticira, da pri službah ne odloča kvalifikacija in sposobnost, ampak članska legitimacija kake stranke. Novo je pa, da odločajo nad usodo državnih uradnikov elementi dvomljive vrednosti, a la svinjski prekupci. (-- Z. --) Pik.

KAPUT PO VETRI . . .

Politični vetri imajo silno moč. Tak je pri nas pred volitvami pihao močen političen veter, šteri je imeo te uspeh, da so se drevja, štera so ne pognala močnoga korenja, sprevrgla. Ar je pa bila na indeksu tudi ne-strankarska „Kmečka moč“ so se vetrnjaki tudi nje ogibali. Zvesta hlapčevska služba! . . .

Pisma „Kmečki moči“.

Gospod urednik! Sigurno oba soglašava v tem in mnogo drugih, da vzklikneva: Hvala Bogu! Da, hvala Bogu! Kakšen mir povsod, ki tako blagodejno vpliva na človeškega duha. Volitve in volilni boj primerjam strašni vihar in se pomiri. Sedaj si oddahnemo vsi, ko je volilni vihar za nami. Izid volitev se nas ne tiče, to prepustimo politikom. Bolj nas pa zanima, kako so posamezni ljudje živeli v strahu pred močnejšimi.

Ko sem prvokrat pisal v „Kmečko moč“, niti misliti nisem upal na to, kar sedaj moram napisati. Pa kaj si hočemo, politika je mogočna in maščevalna. Tak rešpekt imamo vsi pred njo. Gre za moč in silo, ki užene pogum iz človeških src. Klone-mo glave in upagnemo kolena pred silo in močjo. Gorje nam če nas zadene kaznen za naše ideje! Kaj ideje? Ne, ideje so tam, kjer je moč in sila.

Ne bom dolgo filozofiral. Gospod urednik, v „Kmečki

moči“ mislim povedati žalostno resnico. Vsi vemo, da je „Kmečka moč“ *nestrankarski list*. Kot tak, je nam vsem dobrodošel in vsi ga pozdravljamo. Vsem ni po volji, a to ni njegova krivda. Veliko naslani fraz je padlo na njegova pleča tekom volilne borbe, a pleča so še ravna. Razumemo strah in trepet pred „Kmečko močjo“ pri onih, ki so vprizorili strašno gonjo in ognjevito ofenzivo. Čudno pa je da so drugi, češ, da ne bo zmere pri „močnih“, segali zadnje tedne pred volitvami z bolaznijo po njej. To sem hotel povedati in zapisati vsem strahopetnežem in vetrnjakom v albuma!

Na žalost, prišli smo tako daleč, da se ne bomo upali več razgovarjati med sabo, ker postanemo sumljivi. To pa samo pred volitvami. Potem se zopet napnejo prsa, razvežejo jeziki in prijateljstvo se cedi kakor med.

„Kmečka moč“ je vzdržala borbo junaško. Mi vsi, ki smo bili zvesti njeni prijatelji od početka vidimo v njej poslanca, ki bo širil v tem kotičku naše prostrane domovine novo besedo. Pogumno na delo! — Pozdrave vsem čitateljem „Kmečke moči“!

GOSPODARSTVO

Pospravljanje krumplov. Brez krumpila si dnesden nemremo misliti življenja. Posebno v kmeč-koh hiši je vsakšni den na stoli. Krumpeo se pa tudi lahko napravi na več različnih načinov in je tak jako dobra jed. Siromaki je krumpeo drugi krüh. Zato pa, kmet pazi, da si krumples v jeseni lepo pospraviš. Krumpeo ima boljši tek, ako raste bolj v sušnom časi kak v mokroči. Pazimo pa, da krumples v bar v lepom vremeni skopamo. Pustimo skopane krumples nekaj vremena ležati, da se posušijo. Nesmemo pa je preveč premetavati, ar se preveč stučejo in nam tak hitrej gnjilijo. (Dalje.)

CENE

Penezi:

1 dolar	Din. 56·15
1 av. šiling	„ 8—
1 čehosl. krona	„ 1·67
1 nemška marka	„ 13·50
1 francuski frank	„ 2·20
1 švicarski frank	„ 10·93
1 italijanska lira	„ 3·08
1 madž. pengő	„ 9·90

Državno 7% invencijiskosko posojilo Din 84·50 Državna renta za ratno šteto Din 346—

Blago:

Pšenica nova	Din 290—
Oves novi	„ 180—
Kuruza stara	„ 230—
Pšeno	„ 6—
Jaboke	kg „ 2—

Senja:

26. septembra je drobno senje pri Sv. Bedeniki.

29. oktobra je senje v Gor. Lendavi, v Veržeji i pri Sv. Roki pri Čakovci.

PRODAM

skoraj novo trgovsko hišo, 16 oralov dobre zemlje pri hiši, gospodarski mrtvi in živi inventar na deželi.

Umetni mlin na stalni vodi 10 oralov zemlje, vse ob glavni cesti.

Posestvo 24 oralov veliko, lepo posestvo z inventarjem in živino.

Kompletno opremo za umetni mlin, skupaj ali na drobno; Lokomobila z mlatilnico Hofher-Schranz 3 PH.

Realitetna pisarna

SLIVAR

Ljutomer, Ormoška cesta 80.

CENE OGLASOV:

V oglasnem oddelku stanejo oglasi 1 Din, med tekstom 1.50 Din in „poslano“ 2 Din za vsaki cm². Popusta se da pri 3-5 kratnem oglaševanju 15%, nad 5 krat pa 25%
Cene malim oglasom 10 Din.

Opozoritev!

Vsi odvetniki v Dolnji Lendavi so sklenili, da bodo imeli od 1. oktobra 1927 do 1. maja 1928 odvetniške pisarne **ob nedeljah** zaprte. Vsled tega naj **ob nedeljah** nihče k odvetnikom ne hodi, ker nič ne opravi.

V zalogi**so v Tiskarni Panoniji****LOVSKI IN RIBIŠKI ZAKON**

za Prekmurje in Medjimurje

nevezan 22 Din

vezan 30 Din

NOVI IMENIK OBČIN V PREKMURJU

sestavljen srezki poglavar Lipovšek

Cena 12 Din

Krstni, poročni, domoyinski listi, zadolžnice, potrdila, smrtovnice i. t. d.
PREPRODAJALCEM POPUSTI!**PREKMURSKA POSOJILNICA**
v Murski Soboti Zvezna ul. 222.plača interese na hranilne vloge
in vloge na tekočem računi**8 do 10%**

Posojila daje proti vekslini (kežešom) in gortaboleranji.

Poštni čekovni račun 12628.

Kr. notar

Anton Koderje prenesel svojo kancelajo v svojo novo hišo
prek od hotela Slon
(g. Bac)**TISKARNA**
Murska Sobotaizvršuje vsa tiskarska
dela solidno in točno**PANONIJA**
Šolska ul. št. 241izdelujejo se vsa knji-
goveška dela najlepše